

Raadsvoorstel

AGENDAPUNT NO. 15.

Voorstel tot aanpassing van de
Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost
Nederland

AAN DE RAAD

Samenvatting

De gemeente Aalten neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland (GR SON). De GR SON voert voor 22 gemeenten in Twente en de Achterhoek de schuldhelpverlening uit. In de GR SON zijn de regels en afspraken over dit samenwerkingsverband vastgelegd. Als gevolg van een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen is het bij een ongewijzigde GR SON vanaf 1 januari 2016 niet meer mogelijk dat wethouders en burgemeesters deel uitmaken van het algemeen bestuur (AB) van de GR. Vanuit de bestaande verantwoordelijkheidsverdeling tussen college en raad is het logisch om collegeleden deel te laten uitmaken van het bestuur van deze (uitvoerings-)GR. Om ook te bewerkstelligen dat per 1 januari 2016 het bestuur van de GR SON wordt gevormd door collegeleden, is wijziging van de huidige GR Stadsbank Oost Nederland 2005 noodzakelijk.

Inleiding

De gemeente Aalten neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland (vanaf hier GR SON). De GR SON voert voor 22 gemeenten in de Achterhoek en Twente de schuldhelpverlening uit.

Het samenwerkingsverband tussen de deelnemende gemeenten is geregeld in de GR SON. In de GR is onder andere vastgelegd hoe het algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB) zijn samengesteld, welke bevoegdheden het AB en DB hebben en hoe de GR zich verantwoordt richting de deelnemende gemeenten.

De grondslag van de GR SON ligt in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), waarin is vastgelegd welke regels er gelden voor de inrichting en het functioneren van de samenwerking. De Wgr is per 1 januari 2015 gewijzigd. In de nieuwe Wgr (artikel 13 lid 1), die per 1 januari 2015 in werking is getreden, is bepaald dat wanneer een gemeenschappelijke regeling is getroffen door gemeenteraden (zoals de GR SON), alleen raadsleden aangewezen mogen worden als leden van het AB. Dit is dan ook de reden geweest dat de gemeenteraad van de gemeente Aalten in zijn vergadering van 27 januari 2015 heeft besloten om raadslid de heer F.B. Diersen aan te wijzen als lid van het AB van de SON en raadslid mevrouw Z.E. van Alstede als zijn plaatsvervanger. De gemeente Aalten is tot nu toe de enige gemeente die deze stap heeft gezet. Andere deelnemende gemeenten worden in het AB vertegenwoordigd door een burgemeester/ wethouder. Voor de nieuwe Wgr geldt een overgangstermijn van 1 jaar. Bij een ongewijzigde gemeenschappelijke regelling GR SON zal het Algemeen en daarmee ook het Dagelijks bestuur van de SON per 1 januari 2016 bestaan uit raadsleden. Het is in de huidige GR niet meer mogelijk dat burgemeester en wethouders deel uitmaken van het bestuur.

Gelet op de algemene verantwoordelijkheidsverdeling tussen college en raad is het echter logisch om, middels een wijziging van de GR, de keus te maken om alleen collegeleden deel te laten uitmaken van het bestuur van de GR SON.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

In de oude Wgr (artikel 13 lid 1), die van kracht was tot en met 31 december 2014, was vastgelegd dat wanneer een gemeenschappelijke regeling is getroffen door

gemeenteraden, voor zitting in het AB van de gemeenschappelijke regeling zowel raadsleden als wethouders aangewezen kunnen worden.

In de nieuwe Wgr (artikel 13 lid 1) die per 1 januari 2015 in werking is getreden is bepaald dat wanneer een gemeenschappelijke regeling is getroffen door gemeenteraden, alleen raadsleden aangewezen mogen worden als leden van het AB.

De huidige GR SON is formeel een raadsregeling, wat inhoudt dat de GR alleen door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten is getroffen. Om te bewerkstelligen dat de wethouders van de deelnemende gemeenten zitting kunnen nemen in het AB, dient de GR omgevormd te worden tot een collegeregeling. Dit betekent dat de nieuwe GR SON uitsluitend bestaat uit de colleges.

Voor de nieuwe Wgr geldt een overgangstermijn van 1 jaar. Vanaf 1 januari 2016 moeten hun gemeenschappelijke regelingen in lijn zijn met de nieuwe Wgr.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

Er is sprake van een collegeregeling

Indien de GR SON niet wordt aangepast voor 1 januari 2016 dienen alle huidige bestuursleden van de SON vervangen te worden door raadsleden uit de deelnemende gemeenten.

Binnen de GR SON is de uitvoering van de gemeentelijke schuldhulpverlening geregeld.

Het vaststellen van en toezicht houden op het gemeentelijke beleid in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is en blijft een bevoegdheid van de gemeenteraad. Binnen deze kaders wordt hier vervolgens door de GR SON uitvoering aan gegeven. Vanuit de algemene verantwoordelijkheidsverdeling tussen college en raad is het logisch om alleen collegeleden deel te laten uitmaken van het bestuur van de GR SON.

De GR SON op basis van bovenstaand argument dient te worden gewijzigd

Om te bewerkstelligen dat per 1 januari 2016 het bestuur van de GR SON wordt gevormd door collegeleden, is wijziging van de huidige GR noodzakelijk. De GR SON op de volgende punten gewijzigd:

Van een raadsregeling naar collegeregeling

De huidige GR is een raadsregeling omdat de GR 2005 formeel is aangegaan door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De GR 2015 is een collegeregeling, wat inhoudt dat de GR door de colleges van de deelnemende gemeenten wordt getroffen. Door de GR om te vormen tot een collegeregeling wordt bewerkstelligd dat de gemeenten ook na 31 december 2015 leden uit het college mogen aanwijzen voor het bestuur. Om dit te bewerkstelligen is het nodig dat de gemeenteraad toestemming geeft de huidige GR te wijzigen tot een collegeregeling.

Functie en rol van de raad bij wijziging GR

De raad heeft in de huidige situatie een toezichthoudende functie en financiële verantwoordelijkheid. Ook bij een wijziging van de GR behoudt de raad deze verantwoordelijkheid. Via de Wgs blijft het kaderstellend beleid bij de raad liggen: iedere gemeenteraad stelt per vier jaar het eigen beleidsplan vast. De Stadsbank voert budgetbeheer, schuldregelingen, beschermingsbewind, kredietverlening en afgifte verklaringen inzake de Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen) uit met inachtneming van de beleidsregels. De algemene en financiële kaders voor het volgende begrotingsjaar worden aangeboden aan de raden. De jaarrekening wordt ook aangeboden aan de raden. De raad kan net als voorheen een zienswijze indienen op de ontwerpbegroting. Er verandert namelijk niets in het budgetrecht van de raad zoals vastgelegd in artikel 189 van de Gemeentewet.

Technische wijzigingen GR

In de loop der tijd is de naamgeving van een aantal deelnemende gemeenten gewijzigd. De namen van deze gemeenten zijn in de gewijzigde GR geactualiseerd. Verder is de GR in lijn gebracht met de nieuwe Wgr per 1 januari 2015, zodat de GR SON per 1 januari 2016 volledig aan de nieuwe Wgr voldoet en zich kenmerkt als een collegeregeling. Daarnaast is een aantal artikelen uit de GR verwijderd omdat deze verwezen naar wetten die inmiddels zijn vervallen.

Voor het wijzigen van de GR SON is toestemming nodig van de gemeenteraad
Voor het wijzigen van de GR SON is toestemming nodig van de gemeenteraad, daarom verzoeken wij uw raad om ons college toestemming te geven om de GR SON te wijzigen.

Positieve ervaringen

Als gemeente hebben wij in de afgelopen maanden positieve ervaringen opgedaan met de huidige GR SON, waarin onze gemeente wordt vertegenwoordigd door een van uw raadsleden. De betrokkenheid vanuit uw raad vinden wij een belangrijk en groot goed en geeft een meerwaarde. Deze betrokkenheid past eveneens in het indertijd door de SON ingezette en doorlopen traject met de commissie Spekreijse, waarbij raadsleden een goede inbreng hebben gehad. Echter, gelet op de algemene verantwoordelijkheidsverdeling tussen ons college en uw raad is het logisch om alleen collegeleden deel te laten uitmaken van het bestuur van de GR SON. Met het voorstel voor de nieuwe gemeenschappelijke regeling SON worden enkel collegebevoegdheden aan het openbaar lichaam overgedragen. Er dus sprake van is een echte “collegeregeling” (overigens is de thans geldende regeling waarschijnlijk ook een collegeregeling maar is die in 2005 ten onrechte als een raadsregeling aangemerkt). Conform de per 1 januari 2015 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen betekent dit logischerwijs dat dan alleen collegeleden (en geen raadsleden) in de besturen van de GR mogen worden benoemd.

Alternatieve beleidskeuzes

De gemeenten die deelnemen in de GR SON zijn niet verplicht om de GR aan te passen. Indien de gemeenten de GR niet voor 1 januari 2016 wijzigen, blijft de GR formeel een raadsregeling. Dit heeft tot gevolg dat de deelnemende gemeenten alleen raadsleden mogen aanwijzen voor het AB en de huidige bestuursleden uit het AB vervangen moeten worden.

Financiële consequenties

n.v.t.

Participatie en Communicatie

Het voorstel om te komen tot een wijziging van de GR is voorbereid in het AB van de SON.

Vervolgstappen inclusief tijdspad

Na besluitvorming door uw raad wordt het bestuur van de GR SON over het genomen besluit geïnformeerd.

Bijlagen

- Gemeenschappelijke regeling SON 2005
- Concept Gemeenschappelijke regeling SON 2015
- Toelichting op de wijzigingen in de GR Stadsbank als gevolg van de wijzigingen in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Aalten, 3 november 2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,
secretaris/algemeen directeur, burgemeester,

J. Nobel

G. Berghoef

De raad van de gemeente Aalten

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 november 2015;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

B E S L U I T

1. kennis te nemen van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland 2005, te weten de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland 2015;
2. conform artikel 48 Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland 2005 in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen van het Algemeen Bestuur.

AALTEN, 15 december 2015

De Raad voornoemd,

De Griffier,

M.A.J.B. Fiering

De Voorzitter,

G. Berghoef